

ΕΤΟΣ 53ον

21 Αυγούστου 2005

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 34 (2725)

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΜΑΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗ

«...έκαστος βλεπέτω πῶς οικοδομεῖ...»

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέγει πῶς ὁ πιστός ὀφείλει νά οικοδομεῖ τόν οἶκο τῆς ψυχῆς του πάνω στό θεμέλιο τοῦ Χριστοῦ. Ἦς δοῦμε, ὅμως, τί λέγουν οἱ Πατέρες καί μάλιστα ὁ ἀββᾶς Δωρόθεος, σέ μιά πνευματική ὁμιλία του γιά τήν πνευματική μας οικοδομή.

Ἡ πνευματική οικοδομή

Μέσα στήν ἀγία Γραφή ὑπάρχει ἓνα περιστατικό. Θά θυμάστε πῶς ὁ Φαραώ, στόν καιρό τῆς ἐξόδου τῶν Ἑβραίων ἀπό τήν Αἴγυπτο, εἶχε δώσει μιά διαταγή στίς μαῖες τῶν Ἑβραίων. Ἐάν σᾶς καλέσουν νά βοηθήσετε μιά Ἑβραία νά γεννήσει, θά κάνετε τό ἐξῆς· Ἐάν τό βρέφος εἶναι ἀγόρι, θά τό θανατώνετε, ἐνώ ἐάν εἶναι κορίτσι, θά τό ζωογονεῖτε, «ἐάν μὲν ἄρσεν ἦ, ἀποκτείνετε αὐτό, ἐάν δέ θῆλυ, περιποιεῖσθε αὐτό» (Ἐξ. 1, 16). Οἱ μαῖες ὅμως δέν ἀκοιλούθησαν τή συμβουλή τοῦ Φαραώ καί ἔτσι αὐξάνονταν τά παιδιά τά ἄρρενα. Γιά τήν ἐνέργειά τους αὐτή εὐλογήθηκαν ἀπό τό Θεό. Γράφει τό βιβλίο τῆς Ἐξόδου· «ἐπειδή ἐφοβοῦντο αἱ μαῖαι τόν Θεόν, ἐποίησαν ἑαυταῖς οἰκίας» (ὄπ. π. 1, 21). Τί θά πεῖ ἔκαναν σπίτια γιά τόν ἑαυτό τους; Οἱ ἐρμηνευτές λέγουν πῶς εὐλόγησε ὁ Θεός τά σπίτια τους. Τοῦς ἔδωσε ἀφθονία ἀγαθῶν, συζύγους, τέκνα, ἀπογόνους. Τό γένος τους εὐλογήθηκε καί πληθύνθηκε. Προφανῶς ὁ Φαραώ τοῦς εἶχε ὑποσχεθεῖ πλοῦσιες ἀμοιβές ἐάν τηροῦσαν τήν ἐντολή του, καί μεγάλες τιμωρίες, ἐάν ἔπρατταν τό ἀντίθετο. Αὐτές ὑπάκουσαν στό Θεό καί εὐλογήθηκαν τά σπίτια τους. Πῆραν ἀπό τό Θεό τίς ἀμοιβές τους καί αὐξήθηκαν τά σπίτια τους.

Ὁ ἀββᾶς Δωρόθεος θυμᾶται τό περιστατικό αὐτό καί τό ἐρμηνεύει πνευματικά. Λέγει πῶς ἐδῶ δέν ἐννοεῖται ὁ αἰσθητός οἶκος, ἀλλᾶ ὁ οἶκος τῆς ψυχῆς, τόν ὁποῖο ὁ καθένας μας οικοδομεῖ γιά τόν ἑαυτό του μέ τή φύλαξη τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. Ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ μᾶς παρασκευάζει νά φυλάττουμε τίς ἐντολές καί «διά τῶν ἐντολῶν οικοδομεῖται ὁ τῆς ψυχῆς οἶκος». Ἦς προσέξουμε, ἀδελφοί μου, νά οικοδομήσουμε (γράφει ὁ ἀββᾶς) οἰκίες γιά νά τίς

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Α΄ Κορ. γ΄ 9–17)

Ὁ Χριστός, ὁ θεμέλιος λίθος

Ἀδελφοί, Θεοῦ ἔσμεν συνεργοί· Θεοῦ γεώργιον, Θεοῦ οἰκοδομὴ ἐστε. Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ· **ἐκάστος δὲ βλέπετω πῶς ἐποικοδομεῖ**· θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός. Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσοῦν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται· ἢ γὰρ ἡμέρα δηλώσει· ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται· καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι τὸ πῦρ δοκιμάσει. Εἴ τις τὸ ἔργον μενεῖ ὁ ἐπικουδομήσει, μισθὸν λήψεται· εἴ τις τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθειρεῖ, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

ἔχουμε στίς βαρυχειμωνιές, γιατί μεγάλη δυσκολία συναντάει ὁ ἄνθρωπος στὸν καιρὸ τοῦ χειμῶνα (ἐννοεῖται τοῦ πνευματικοῦ).

Πῶς χτίζεται ἓνα σπίτι;

Πῶς χτίζεται ἓνα σπίτι; Ὁ ἀββᾶς Δωρόθεος παίρνει τὸ σχέδιο τῆς κατασκευῆς μιᾶς οἰκίας καὶ κάνει ἀναγωγικὲς παρατηρήσεις. Ὁφείλει ὁ ἄνθρωπος νὰ οἰκοδομήσει καὶ τίς τέσσερις πλευρὲς τῆς οἰκίας κι ὄχι μερικὲς ἢ μία, γιατί τότε καταβάλλει κόπους μάταιους. Ἴσομερῶς νὰ χτίσει τίς πλευρὲς. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τίς ἀρετὲς. Ὁφείλει νὰ καλλιιεργήσει ὅλες τίς ἀρετὲς. Εἶναι κακό νὰ ἀσκεῖς μιὰ ἀρετὴ, ἐνῶ παραμελεῖς τίς ἄλλες ἢ τίς ἐξασκεῖς λίγο. Μπορεῖ νὰ προοδεύσει κάποιος σὲ μιὰ καὶ νὰ μὴν ἐνοχλεῖται ἀπὸ τὸ ἀντίθετο πάθος, ἀλλ' ὅμως ὑποκλίνεται ἀπὸ τὰ ἄλλα πάθη. Ἕνα παράδειγμα· μπορεῖ νὰ ἐξασκεῖς τὴν ἐλεημοσύνη πάρα πολὺ καὶ νὰ μὴν ἐνοχλεῖσαι ἀπὸ τὴν φιλαργυρία, ἀλλ' ἐάν κάνεις μόνο αὐτό, θὰ σέ πνίξουν τὰ ἄλλα πάθη. Εἶναι σάν νὰ ὑψώνεις ἓνα τοῖχο πάρα πολὺ ψηλὸ κι ἐπειδὴ δέν εἶναι συνδεδεμένος μὲ τὸ ἄλλο οἰκοδόμημα, μὲ τὸν πρῶτο ἄνεμο νὰ καταρρεῦσει. Ἴσομερῶς πρέπει νὰ χτίζουμε τὸ πνευματικὸ μας οἰκοδόμημα. Θεμέλιο τῆς πνευματικῆς μας οἰκίας εἶναι ἡ πίστη. Χωρὶς πίστη, γράφει ὁ Ἀπόστολος, εἶναι ἀδύνατο νὰ εὐαρεστήσουμε τὸ Θεό· «Χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεσθῆσαι· πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ Θεῷ...» (Ἐβρ. 11, 6). Πάνω στό θεμέλιο, ὀφείλει νὰ χτίσει μὲ σύστημα, δηλ. νὰ βάλει τὸ λίθο τῆς ὑπακοῆς. Ὁργίζεται μὲ κάποιον; Νὰ βάλει τὸ λίθο τῆς μακροθυμίας. Ἀπαιτεῖται ἐγκράτεια; Νὰ βάλει ἓνα λίθο τῆς ἐγκρατείας. Γιά κάθε ἀρετὴ νὰ βάλει ἓνα λιθάρι, μὲ συμπάθεια κι ἀποκοπὴ τοῦ θελήματός του. Οἱ ἀκρογωνιαῖοι λίθοι εἶναι ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ ἀνδρεία. Χωρὶς αὐτὰ δέν χτίζεται σπίτι. Χρειάζεται μεγάλη ἀνδρεία γιά νὰ προκόψουμε στὴν ἀρετὴ. Ἕ Αἰῶνα μετὰ τὴν ὑπομονὴν μας κερδίζουμε τίς ψυχὰς μας (Λουκ. 21, 19).

Ὁ πηλός, πού δένει τοὺς λίθους (δηλ. ἡ λύσση) καὶ τοὺς κάνει στερεοὺς,

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἄδελφοί, ἐμεῖς εἴμεθα συνεργάται τοῦ Θεοῦ, καί σεῖς εἴσθε χωράφι τοῦ Θεοῦ, οἰκοδομή τοῦ Θεοῦ. Κατά τήν χάριν τοῦ Θεοῦ πού μοῦ ἐδόθηκε, σάν σοφός ἀρχιτέκτων ἐγώ ἔβαλα θεμέλιον, ἄλλος δέ κτίζει τήν οἰκοδομήν. **Ὁ καθένας ὡς προσέχη μέ ποιόν τρόπον οἰκοδομεῖ.** Ἄλλο θεμέλιον κανεῖς δέν μπορεῖ νά βάλῃ παρά ἐκεῖνο πού ἔχει τεθῆ, τό ὁποῖον εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἐάν κανεῖς κτίζῃ ἐπάνω εἰς τό θεμέλιον αὐτό χρυσάφι, ἀσῆμι, πολυτίμους λίθους, ξύλα, χορτάρι, καλλάμια, τοῦ καθενός τό ἔργον θά γίνῃ φανερόν· ἡ ἡμέρα θά τό φανερώσῃ, διότι ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἀποκαλύπτεται μέ φωτιά καί ἡ φωτιά θά δοκιμάσῃ τί εἶδους ἔργον ἔκανε ὁ καθένας. Ἐάν τό ἔργον πού ἔκτισε ἕνας μείνῃ, αὐτός θά ἀνταμειφθῇ. Ἐάν κάποιος τό ἔργον καῖ, θά ὑποστῇ ζημίαν, ὁ ἴδιος ὅμως θά σωθῇ, ἀλλήλα κατά τέτοιον τρόπον ὅπως σώζεται κανεῖς ἀπό πυρκαϊάν. Δέν ξέρετε ὅτι εἴσθε ναός τοῦ Θεοῦ καί τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατοικεῖ μέσα σας; Ἐάν καταστρέφῃ κανεῖς τόν ναόν τοῦ Θεοῦ, θά τόν καταστρέψῃ ὁ Θεός, διότι ὁ ναός τοῦ Θεοῦ εἶναι ἅγιος, καί ὁ ναός αὐτός εἴσθε σεῖς.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

εἶναι ἡ ταπείνωση. Κάθε ἀρετή πού γίνεται χωρίς ταπείνωση δέν εἶναι ἀρετή, λέγουν οἱ Πατέρες. Ὅ,τι εἶναι τά καρφιά γιά τήν κατασκευή τοῦ πλοίου καί ὁ πηλός γιά τά σπίτια, εἶναι ἡ ταπείνωση γιά τίς ἀρετές. Στούς λίθους ὑπάρχει καί ὁ ἀρμός (ἀρμοολόγησις). Τό ἴδιο συμβαίνει καί μέ τίς ἀρετές. Ὁ ἀρμός ἐδῶ εἶναι ἡ διάκρισις. Ἡ στέγη εἶναι ἡ ἀγάπη. Τό ἀποκορύφωμα τῶν ἀρετῶν εἶναι ἡ ἀγάπη. Τό κιγκλίδωμα στό σπίτι (σιδεριές-μπαλκόνι) εἶναι ἡ ταπείνωση. Οἱ ἅγιοι, πού προοδεύουν πνευματικά, ἔρχονται σέ ταπείνωση καί θεωροῦν τόν ἑαυτοῦ τους μεγάλο ἀμαρτωλό.

Σπουδαία ἡ ἐργασία γιά τήν πνευματική μας οἰκοδομή

Βλέπουμε μετά ἀπό αὐτά πού μᾶς λέγει ὁ ἀββᾶς Δωρόθεος πόσο σπουδαία εἶναι ἡ ἐπιμέλεια τῆς οἰκοδομῆς τοῦ οἴκου τῆς ψυχῆς μας. Δέν εἶναι ἕνα πάρεργο, ἀλλήλα ἡ σημαντικότερη ἐργασία τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς. Χρειάζεται κόπος, ἐπιμονή, προσευχή γιά νά μᾶς βοηθήσῃ ὁ Θεός. Χρειάζεται νά πάρομε στά σοβαρά τό ἔργο αὐτό. Ἄς ἐπιμεληθοῦμε τό σπίτι τῆς ψυχῆς μας γιά νά προοδεύσουμε πνευματικά. Ἀμήν.

† Ὁ Ἐδέσ. Ἰω.

21 Αὐγούστου 2005: ΚΥΡΙΑΚΗ Θ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Θαδδαίου ἀποστόλου (†44), Βάσις μάρτυρος καί τῶν τέκνων αὐτῆς († γ' αἰ.).

Ἦχος: πλ. δ' – Ἐωθινόν: Θ' – Ἀπόστολος: Α' Κορ. γ' 9-17 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ιδ' 22-34.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 28 Αὐγούστου, Ι' Ματθαίου.

Ἀπόστολος: Α' Κορ. δ' 9-16 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ιζ' 14-23.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Βασιλείου Μ. Βέλλα, καθηγ. Πανεπιστημίου (†), **ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΨΑΛΜΟΙ, εισαγωγή - κείμενον - έρμηνεία**, τρίτη έκδοσις, Άθήνα 1996, σχήμα 14Χ21 έκατ., σσ. 416.

Τò από μακροῦ έξαντλημένο έμβριθές και γλαφυρό τοῦτο έργο τοῦ άειμνήστου Καθηγητοῦ και έπί σειρὰν έτών Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Άποστολικῆς Διακονίας, τυπώθηκε σέ Γ΄ έκδοσι, με νέα στοιχειοθεσία. Άπαλλαγμένο «φόρτου και περιπτώων στοιχείων», ὅπως σημείωνε ὁ ίδιος, στο έργο του έρμηνεύονται στίχο πρὸς στίχο περισσότεροι από 40 Ψαλμοί τοῦ Προφητάνακτος Δαβίδ. Ἡ ανάγνωσή του οίκοδομεῖ και παρηγορεῖ τοὺς άγωνιζόμενους χριστιανούς, μπορεί νά αποτελέσει χρήσιμο βοήθημα τῶν κηρύκων τοῦ θείου λόγου και τῶν φοιτητῶν και σπουδαστῶν τῶν θεολογικῶν και ιερατικῶν σχολῶν.

ΠΡΟΣΕΥΧΗΤΑΡΙΟΝ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ, έπιμέλεια Πρωτοπρ. Ἡλία Μαρκαντῶνν και Εὐαγγ. Γ. Καρακοβούνη, Άθήνα 1996, σχήμα 12Χ17 έκατ., σσ. 368.

Με σκοπὸ νά προσφέρει στοὺς πιστοὺς «τὸν πιὸ άσφαλῆ ὁδηγὸ στῆ λειτουργικῆ και τὴν ιδιωτικῆ προσευχῆ τῶν χριστιανῶν στὶς καθημερινές πρὸς τὸν Κύριο έντεύξεις τους», ἡ Άποστολικῆ Διακονία έξέδωσε τὸ «Προσευχτάριον» αὐτό. Τὸ περιεχόμενό του άπαρτίζεται από 4 μέρη: Τὸ «Άνθολόγιο προσευχῶν», τὶς «Ἱερές Άκολουθίες», τοὺς «Παρακλητικούς και Ἱκετηρίους Κανόνες» και τὸ «Πληροφοριακὸ παράρτημα» (μηνολόγιο, πασχάλια, νηστείες). Σέ δίχρωμη έκτύπωση, με χρυσόδετη βιβλιοδεσία.

Άνδρέα Θεοδώρου, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου (†) **Ἡ ΜΕΓΑΛΗ ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ, θεολογικὸ σχόλιο**, Άθήνα 1996, σχήμ 12Χ17, σσ. 56.

Ἡ «Δοξολογία», ὕμνος στὸν Τριαδικὸ Θεό, πὸ ψάλλεται στο τέλος τοῦ Ὁρθρου και σέ άλλες Άκολουθίες και περιστάσεις, είναι ιδιαίτερα γνωστῆ και άγαπητῆ από τοὺς χριστιανούς. Ἐμβάθυνση στο πνευματικὸ νόημα τῆς Δοξολογίας άποτελεῖ τὸ περιεχόμενο τοῦ μικροῦ αὐτοῦ βιβλίου, με τὴν κατὰ στίχο έρμηνεία και τὸ σχολιασμό του.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», έβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως και ζωῆς τῆς «Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασίου 1, 115 21 Ἰθήνα. Ἐκδότῆς - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἁγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ΄ ὄλο τὸν κόσμο μέσω Ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>